

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Menetlustähtajad](#) > [Latvia](#)

Menetlustähtajad

Läti

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Milliseid tähtaegu kohaldatakse tsiviilmenetluses?

Menetlustähtajad on ajavahemikud, mille jooksul tuleb teha teatavad menetlustoimingud.

Tähtajad võib liigitada selle alusel, kelle jaoks need on siduvad, alljärgnevalt:

- kohtu, kohtuniku või kohtutäituri jaoks kehtestatud tähtajad on sätestatud seaduses ja on tavaliselt lühikesed. Tsiiviilkohtumenetluste puhul ulatuvad need tähtajad ühest päevast 30 päevani (nt tsiiviilkohtumenetluse seaduse (*Civilprocesa likums*) paragrahvi 102 lõike 2 kohaselt on tähtaeg 15 päeva; paragrahvi 140 lõike 9 kohaselt 30 päeva; paragrahvi 341.⁶ lõike 2 kohaselt 15 päeva). Kohus peab otsustama hagi või avalduse menetlusse võtmise seitsme päeva jooksul pärast selle saamist, kuid kui avaldusega taotletakse lapse Läti tagasitoomist ja see tuleb esitada välisriigile, tuleb otsus teha kohtuistungil 15 päeva jooksul pärast menetluse algatamist. Hagi tagamise abinõude kohta tuleb kohtumäärus teha hiljemalt järgmisel päeval pärast menetluse algatamist. Esialgse õiguskaitse määrus kaitseks vägivalla eest tuleb teha hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast asjaomase taotluse saamist, kui selle võimaldamiseks ei ole vaja nõuda täiendavaid tõendeid või kui viivitamine võib olulisel määral kahjustada hageja õigusi. Muudel juhtudel tuleb otsus teha 20 päeva jooksul pärast avalduse või taotluse saamist. Teatavat liiki kohtuasjade puhul on kehtestatud tähtaeg, mille jooksul tuleb alustada asja läbivaatamist või asi uuesti läbi vaadata ja teha kohtulahend. Kohtuotsuse või muu kohtulahendi koopia tuleb välja saata hiljemalt kolme päeva jooksul pärast kohtuotsuse või muu kohtulahendi kuulutamist või lühiootsuse kuulutamise korral kolme päeva jooksul pärast tervikotsuse koostamist. Seaduses on sätestatud ka muud tähtajad. Mõnikord peab kohus või kohtutäitur tegema teatavad toimingud viivitamata. Teatavatel seaduses sätestatud juhtudel kehtivad üldised tähtajad, mida kohus või kohtunik võib täpsustada, määrates seega ise tähtaja, mille jooksul tuleb toiming teha. Keerukate asjade korral võib kohus koostada lühiootsuse, mis koosneb üksnes sissejuhatavast osast ja resolutsioonist. Seejärel koostab ta 14 päeva jooksul tervikotsuse ja täpsustab tervikotsuse valmimise kuupäeva. Tsiiviilkohtumenetluse seaduses ei ole sätestatud tähtaegu, mille jooksul peab kohus tsiiviilasja ette valmistama ja seda menetlema. Sellest olenemata on kohtute seaduse (*Likums par tiesu varu*) paragrahvis 28 sätestatud, et selleks et tagada isikute rikutud õiguste kaitse, peab kohus vaatama kohtuasja läbi õigel ajal, mis tähendab, et kohtuasja tuleb menetleda võimalikult kiiresti. Erandina tavapärasest kohtumenetlusest on tsiiviilkohtumenetluse seadusega samal ajal ette nähtud konkreetsed hagide ja avalduste läbivaatamise tähtajad seoses teatavat liiki tsiiviilasjadega, mille suhtes kohaldatakse erimenetlust: näiteks peab kohtunik tegema otsuse vaidlustamata nõuete täitmise avalduse kohta seitsme päeva jooksul pärast selle saamist. Peale selle sisaldavad eriõigusaktid sätteid, millega nähakse ette, millised küsimused tuleb lahendada erakorralise menetluse korras (näiteks tuleb prioriteetseks pidada mis tahes hagi, mis on seotud lapse õiguste tagamisega ja huvide kaitsmisega, nagu on sätestatud lapse õiguste kaitse seaduses (*Bērnu tiesību aizsardzības likums*)).

- Tsiiviilkohtumenetluse seaduses on sätestatud tähtajad, mille jooksul peavad menetlusosalised tegema menetlustoiminguid: tõendid tuleb esitada hiljemalt 14 päeva enne kohtuistungit, välja arvatud juhul, kui kohtunik on määranud teistsuguse tähtaja (kirjaliku menetluse puhul seitse päeva); kaebus (*blakus sūdzība*) tuleb esitada kümne päeva jooksul; apellatsioonkaebus (*apelācija*) tuleb esitada 20 päeva jooksul jne. Enamikul juhtudel määrab menetlusosaliste ja mis tahes teiste huvitatud isikute suhtes kohaldatavad tähtajad kindlaks kohus, kohtunik või kohtutäitur, kes näeb õigusnormides ainult üldsõnaliselt sätestatud tähtaja asemel ette

konkreetses tähtpäeva või määrab selle tähtpäeva sõltumatult, võttes nõuetekohaselt arvesse menetlustoimingu liiki, isiku elu- või asukohta kaugust ja muid asjaolusid.

Menetluses mitteosalevate isikute suhtes kohaldatavad tähtajad määrab kindlaks üksnes kohus või kohtunik.

Peamised tähtajad on järgmised:

- tõendite esitamise tähtaeg: kui kohtunik ei ole ette näinud teisiti, tuleb tõendid esitada hiljemalt 14 päeva enne kohtuistungit (seitse päeva enne kirjaliku menetluse algust). Asja arutamise ajal võib tõendeid esitada vaidluse poole või kolmanda isiku põhjendatud taotluse alusel, tingimusel et sellega ei põhjustata viivitusi kohtuasja lahendamises või kui kohus nõustub, et tõendite õigeaegne esitamine ei olnud mõjuvatel põhjustel võimalik, või kui tõendid on seotud asjaoludega, mis ilmsid alles menetluse käigus. Kohtu tehtud tõendite vastuvõtmisest keeldumise määrust ei saa vaidlustada, kuid selle peale võib esitada vastuväited apellatsioonkaebuse (*apelācija*) või kassatsioonkaebuse (*kasācija*) raames.
- kostja vastuse esitamise tähtaeg: pärast menetluse algatamist tuleb hagiavaldus saata kohe kostjale tema ametlikul e-posti aadressil või tähtitud kirjaga, andes talle kirjaliku vastuse esitamiseks aega 15–30 päeva pärast hagiavalduse saatmise kuupäeva;
- menetluse teistmise ja kohtuasja uuesti läbivaatamise taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks ette nähtud tähtaeg: kui kohtuotsus on tehtud tagaselja, võib kostja 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse saatmise päeva pöörduda kohtu poole taotlusega menetluse teistmiseks ja kohtuasja uuesti läbivaatamiseks.

Menetluse peatamise tähtaeg:

- kui menetlusosalisest või iseseisva nõudega kolmandast isikust füüsiline isik on surnud või menetlusosalisest või iseseisva nõudega kolmandast isikust juriidiline isik on tegevuse lõpetanud ja kui vaidlusalune õigussuhe võimaldab õiguste üleandmist, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub õigusjärglase või seadusliku esindaja määramiseks;
- kui kohus on kindlaks teinud menetlusosalise või kolmanda isiku teovõime sellise piirangu, mis takistab tal tsiviilkohtumenetlusõigusi ja -kohustusi iseseisvalt teostada, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub seadusliku esindaja määramiseks;
- kui menetlusosaline või kolmas isik ei saa menetluses osaleda raske haiguse, vanuse või puude tõttu, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni kohtu poolt esindaja määramiseks ettenähtud tähtaja möödumiseni;
- kui kohus teeb otsuse konstitutsioonikohtule esitatud taotluse kohta või kui konstitutsioonikohus on algatanud menetluse seoses kaebuse esitaja (taotluse esitaja) põhiseaduslikkuse järelevalve kaebusega; kui kohus otsustab esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsuse taotluse; kui asja läbivaatamine ei ole võimalik enne mõne muu tsiviil-, kriminaal- või haldusasja lahendamist, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub konstitutsioonikohtu või Euroopa Liidu Kohtu tsiviil-, kriminaal- või haldusmenetluses tehtud lahendi lõpliku jõustumiseni;
- kui menetlusosaline või iseseisva nõudega kolmas isik on väljaspool Läti piire pikaajalises lähetuses või täitmas ametiülesandeid, on asjaomaseks ajavahemikuks aeg, mis kulub kostja kohalolekut nõudva määruse väljastamiseks; kui menetlusosaline või iseseisva nõudega kolmas isik ei saa osaleda menetluses haiguse tõttu või kui kohus tellib eksperdiarvamuse, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni käesolevates punktides nimetatud asjaolude lõppemiseni;
- kui pooled lepivad kokku menetluse peatamises ja ükski iseseisva nõudega kolmas isik ei esita vastuväiteid, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni kohtu määruses esitatud tähtaja lõpuni;
- kui kostja vastu on algatatud juriidilise isiku või füüsilise isiku maksejõuetusmenetlus seoses rahaliste nõuetega, on asjaomaseks ajavahemikuks periood kuni maksejõuetusmenetluse lõpuleviimiseni.

Apellatsioonkaebuse esitamise tähtaeg: esimese astme kohtu otsuse peale saab esitada apellatsioonkaebuse 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamist. Kui kuulutatakse lühiotsus, hakatakse apellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kuupäevast, mille kohus määrab tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale apellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast. Pärast tähtaja möödumist esitatud apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi;

kaebuse (*blakus sūdzība*) võib esitada kümne päeva jooksul pärast päeva, mil kohus teeb vaidlustatava lahendi,

kui tsiviilkohtumenetluse seaduses ei ole sätestatud teisiti. Pärast tähtaja möödumist esitatud kaebus on vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi.

Uute asjaolude arvessevõtmise taotluse esitamise tähtaeg: sellise taotluse esitamise tähtaega arvestatakse järgmiselt:

- seoses kohtuasja seisukohast oluliste asjaoludega, mis eksisteerisid menetluse ajal, kuid ei olnud ega saanud olla taotluse esitajale teada: alates nende asjaolude ilmumise päevast;
- seoses tunnistaja tahtlikult antud valeütlustega, tahtlikult esitatud valede eksperdiarvamustega või tõlgetega või võltsitud kirjalike või esemeliste tõenditega, mis ilmnisid seoses kriminaalasjas tehtud ja jõustunud kohtuotsusega ning mille alusel asjaomane kohtuotsus tehti, või seoses kuritegeliku tegevusega, mis ilmnis seoses kriminaalasjas tehtud ja jõustunud kohtuotsusega ning mille alusel tehti õigusvastane või alusetu kohtuotsus või -määrus: alates kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse jõustumise päevast;
- seoses kohtuotsuse kehtetuks tunnistamisega või asjaomase kohtuotsuse või muu kohtulahendi aluseks olnud mõne muu ametiasutuse otsuse kehtetuks tunnistamisega: alates päevast, mil jõustub kohtulahend, millega tunnistatakse kehtetuks tsiviil- või kriminaalasjas tehtud kohtuotsus, või alates päevast, mil tunnistatakse kehtetuks sellise kohtuotsuse või -määruse aluseks olnud mõne muu ametiasutuse otsus, mille kehtetuks tunnistamist uute ilmnunud asjaoludega seoses soovitakse;
- kui tunnistatakse, et asja lahendamisel kohaldati õigusnormi, mis ei ole kooskõlas nimetatud õigusnormi suhtes esimusliku õigusnormiga: alates päevast, mil jõustub kohtuotsus või muu kohtulahend, mille kohaselt kaotab kohaldatud õigusnorm oma õigusjõu, sest see ei ole kooskõlas selle suhtes esimusliku õigusnormiga.

Täitedokumentide esitamise tähtajad: täitedokumendi võib täitmisele pööramiseks esitada kümne aasta jooksul alates päevast, mil jõustub kohtu või kohtuniku otsus või määrus, kui seaduses ei ole sätestatud muid aegumistähtaegu.

Kui kohtuotsusega on ette nähtud, et võlg tuleb sisse nõuda perioodiliste maksetena, jäävad täitedokumendid jõusse terveks maksete tegemiseks ette nähtud ajaks; eespool osutatud kümneaastast ajavahemikku hakatakse siiski arvestama alates viimasest iga makse tegemiseks ette nähtud päevast.

2 Puhkepäevade loetelu vastavalt 3. juuni 1971. aasta määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

Riigipühade, mälestuspäevade ja tähtpäevade seaduse kohaselt on riigipühad järgmised päevad:

- 1. jaanuar - uusaasta;
- suur reede, ülestõusmispühade 1. ja 2. püha;
- 1. mai - tööpüha, Läti Vabariigi asutava kogu kokkukutsumise aastapäev;
- 4. mai - Läti Vabariigi taasiseseisvumispäev;
- mai teine pühapäev - emadepäev;
- nelipüha;
- 23. juuni - jaanilaupäev ehk Līgo päev;
- 24. juuni - jaanipäev;
- Läti üldlaulu- ja -tantsupeo viimane päev;
- 18. november - Läti Vabariigi iseseisvuspäev;
- 24., 25. ja 26. detsember - jõulud (talvine pööripäev);
- 31. detsember - vana-aasta õhtu.

Õigeusklikud, vanausulised ja muude usuühenduste liikmed tähistavad ülestõusmispühaid, nelipüha ja jõule nende usuühenduste poolt kindlaksmääratud päevadel.

Juhul kui 4. mai, Läti üldlaulu- ja -tantsupeo viimane päev või 18. november langeb laupäevale või pühapäevale, siis on neile järgnev tööpäev puhkepäev.

3 Millised üldsätted kehtivad eri tsiviilasjade menetlemise tähtaegade suhtes?

Menetlustoimingud tehakse seaduses sätestatud tähtaegade jooksul. Kui seadusega ei ole tähtaega ette nähtud, määrab tähtaja kohus või kohtunik. Kohtu või kohtuniku määratud tähtajad peavad olema menetlustoimingu tegemiseks piisavalt pikad.

Tähtaja võib määrata täpse kuupäevana või kindlaksmääratud tähtpäeval lõppeva ajavahemikuna või aastates, kuudes, päevades või tundides väljendatud ajavahemikuna. Kui toimingut ei pea tegema kindlaksmääratud kuupäeval, võib seda teha mis tahes ajal määratud tähtaja jooksul. Ajavahemiku võib kindlaks määrata kindlalt toimuma pidava sündmuse kaudu.

4 Kui toimingu või formaalsuse peab sooritama ettenähtud ajavahemiku jooksul, siis mida peetakse toimingu või formaalsuse sooritamise alguseks?

Aastates, kuudes või päevades väljendatud menetlustähtajad hakkavad kulgema järgmisel päeval pärast tähtaja algust tähistavat kuupäeva või sündmust.

Tundides väljendatud menetlustähtajad hakkavad kulgema järgmisest tunnist pärast tähtaja algust tähistavat sündmust.

5 Kas dokumentide edastamise või kättetoimetamise viis (isiklikult kohtutäituri kaudu või posti teel) võib mõjutada või muuta tähtaja algust?

Kohtudokumentid saadetakse isikutele peamiselt elektrooniliselt, veebipõhise süsteemi kaudu, kui adressaat on teatanud kohtule, et ta on nõus suhtlema kohtuga veebipõhise süsteemi kaudu; adressaadi esitatud e-posti aadressil, kui adressaat on teatanud kohtule, et ta on nõus kasutama kohtuga suhtlemiseks e-posti, või adressaadi ametlikul e-posti aadressil. Kui dokumendid edastatakse elektrooniliselt, loetakse need kättetoimetatuks kolmandal päeval pärast nende saatmise kuupäeva.

Kui kohtudokumente ei ole võimalik edastada füüsilisele isikule elektrooniliselt, saadetakse need füüsilise isiku ametlikult teatatud elukohta aadressil. Kohtudokumentid võib toimetada kätte ka isiku töökoha aadressil. Kui kohtudokumente ei ole võimalik edastada juriidilisele isikule elektrooniliselt, saadetakse need tema registrijärgse asukoha aadressil. Kui dokumendid saadetakse postiga, loetakse need kättetoimetatuks seitsmendal päeval pärast postitamist.

Kohtudokumentid võib kätte toimetada adressaadile isiklikult või adressaadiga koos elavale täisealisele pereliikmele. Sellisel juhul loetakse dokumendid kättetoimetatuks kuupäeval, mil adressaat või muu isik need vastu võttis.

Seda, kas kohtudokumentid loetakse kättetoimetatuks, ei määra iseenesest see, kas nad on toimetatud füüsilise isiku ametlikult teatatud elukohta, elukohateates märgitud täiendaval aadressil, kohtuga suhtlemiseks teatatud aadressil või juriidilise isiku registrijärgsesse asukohta või kas postkontorist saadakse kättetoimetamise kinnitus või kas dokumendid tagastatakse. Adressaat saab eelduse, et dokumendid on kätte toimetatud seitsmendal päeval pärast saatmise kuupäeva, kui dokumendid saadeti posti teel, või kolmandal päeval pärast saatmise kuupäeva, kui dokumendid saadeti e-posti teel või neist on teavitatud veebi kaudu, ümber lükata, viidates objektiivsetele, tema tahtest sõltumatutele asjaoludele, mis ei võimaldanud tal dokumente märgitud aadressil kätte saada. Kui adressaat keeldub kohtudokumente vastu võtmast, loetakse dokumendid kättetoimetatuks kuupäeval, mil adressaat keeldus neid vastu võtmast.

6 Kas ajavahemiku kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka sündmuse kuupäeva, kui tähtaeg hakkab kulgema teatavast sündmusest?

Ei. Kui ajavahemik hakkab kulgema teatavast sündmusest, siis algab tähtaja kulgemine järgmisel päeval pärast selle sündmuse saabumist, millega määrati kindlaks tähtaja algus.

7 Kui tähtaeg on väljendatud päevades, kas nimetatud päevade arv tähendab kalendripäevi või tööpäevi?

Kui tähtaeg on väljendatud päevades, siis hõlmab päevade arv kõiki kalendripäevi.

8 Millal väljendatakse tähtaega nädalates, kuudes või aastates?

Aastates, kuudes või päevades väljendatud tähtaeg hõlmab kalendripäevi.

9 Millal nädalates, kuudes või aastates väljendatud tähtaeg möödub?

Aastates väljendatud tähtaeg möödub asjaomase ajavahemiku viimase aasta vastava kuu vastaval kuupäeval.

Kuudes väljendatud tähtaeg möödub asjaomase ajavahemiku viimase kuu vastaval kuupäeval. Kui kuudes väljendatud tähtaja lõpp satub kuule, milles vastavat kuupäeva ei ole, loetakse tähtaeg lõppenuks selle kuu viimasel päeval.

Teatava kuupäevani kulgev tähtaeg möödub sellel kuupäeval.

- Menetlustoimingut võib teha kuni selleks ettenähtud tähtaja viimase päeva kella 24.00-ni.
- Iga kohtus tehtava menetlustoimingu tähtaeg lõpeb kohtu tööpäeva lõpus. Kui hagi, avaldus, apellatsioonkaebus või muu dokument toimetatakse kontaktisikule tähtaja viimasel kuupäeval kella 24.00-ks, siis loetakse asjaomane dokument esitatuks õigel ajal.

10 Kui tähtpäev saabub laupäeval, pühapäeval või riigipühal, kas see pikeneb esimese järgneva tööpäevani?

Kui tähtaja lõpp langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, loetakse tähtaja viimaseks päevaks järgmine tööpäev.

11 Kas teatavate asjaolude korral tähtaega pikendatakse? Millised on tähtaja pikendamise tingimused?

Menetlusosalise taotluse alusel võidakse pikendada üksnes kohtu või kohtuniku määratud tähtaegu. Muid seaduses sätestatud tähtaegu võib kohus menetlusosalise taotlusel siiski ennistada. Tähtaja pikendamise või möödalastud tähtaja ennistamise taotlus esitatakse kohtule, kus oleks pidanud tegema toimingu, mille tegemise tähtaeg on möödunud, ja taotlus vaadatakse läbi kirjalikus menetluses. Enne taotluse läbivaatamist kirjalikus menetluses teatatakse sellest menetlusosalistele ja neile saadetakse samal ajal tähtaja pikendamise või möödalastud tähtaja ennistamise taotlus. Menetlustähtaja ennistamise taotlusele tuleb lisada menetlustoimingu tegemiseks vajalikud dokumendid ja tähtaja ennistamise põhjused.

Kohtuniku määratud tähtaega võib pikendada oma äranägemist mööda kohtunik ise. Kohtu või kohtuniku tähtaja pikendamisest või ennistamisest keeldumise peale võib esitada kaebuse (*blakus sūdzība*).

12 Millised on apellatsioonkaebuse esitamise eritähajad?

Kaebuse võib esitada kümne päeva jooksul pärast päeva, mil kohus teeb asjaomase lahendi.

Juhul kui see lahend tehakse kirjalikus menetluses, hakatakse kaebuse esitamise tähtaega arvestama lahendi kättetoimetamise päevast.

Kui lahend tehakse tagaselja (näiteks lahend, millega antakse korraldus koguda tõendeid või rakendada esialgse õiguskaitse abinõu), hakatakse kaebuse esitamise tähtaega arvestama lahendi kättetoimetamise või saatmise päevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on lahend

edastatud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada kaebuse 15 päeva jooksul pärast lahendi kättetoimetamist, või kui kohus on kuulutanud lühilahendi, siis pärast terviklahendi kättetoimetamist.

Apellatsioonkaebus (*apelācija*) tuleb esitada 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamise päeva või kui kuulutatakse lühiootsus, 20 päeva jooksul pärast kuupäeva, mille kohus on määranud tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale appellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on kohtuotsus saadetud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada appellatsioonkaebuse 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Kassatsioonkaebus (*kasācija*) tuleb esitada 30 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kuulutamise päeva, kuid lühiootsuse kuulutamise puhul 30 päeva jooksul pärast päeva, mille kohus on määranud tervikotsuse koostamiseks. Kui kohtuotsus koostatakse pärast määratud kuupäeva, hakatakse selle peale appellatsioonkaebuse esitamise tähtaega arvestama kohtuotsuse tegeliku koostamise kuupäevast.

Kui isikule, kelle elukoht, asukoht või registrijärgne asukoht ei ole Lätis, kuid aadress on teada, on kohtuotsus saadetud kooskõlas ELi õigusaktidega või Läti suhtes siduvate rahvusvaheliste lepingutega, võib isik esitada kassatsioonkaebuse 30 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Kui appellatsioon- või kassatsioonkaebus esitatakse pärast tähtaja möödumist, siis on see vastuvõetamatu ja saadetakse selle esitajale tagasi. Kohtulahendi peale lükata appellatsioon- või kassatsioonkaebus tagasi võib esitada kaebuse (*blakus sūdzība*) kümne päeva jooksul alates päevast, mil kohus asjaomase lahendi tegi.

Teatavat liiki vaidluste puhul (näiteks seoses välisriigi kohtu tehtud otsuse tunnustamisega) võivad edasikaebuse esitamiseks olla ette nähtud konkreetsed tähtajad, mis määratakse kindlaks iga üksikjuhtumi puhul eraldi tsiviilkohtumenetlust reguleerivate normide kohaselt.

13 Kas kohus võib eelkõige kohtusse ilmumise tähtaega muuta või määrata kohtusse ilmumiseks kindla kuupäeva?

Kohus peab kohtuasja arutamise edasi lükkama ja määrama kohtuistungiga jaoks uue kuupäeva järgmistel juhtudel:

- üks menetlusosalistest ei ole kohtuistungile ilmunud ning teda ei ole teavitatud kohtuistungiga toimumise ajast ja kohast;
- üks menetlusosalistest, keda on teavitatud kohtuistungiga toimumise ajast ja kohast, kuid kes ei ole sellegipoolest kohtuistungile ilmunud põhjustel, mida kohus peab põhjendatuks;
- kostjale ei ole kätte toimetatud hagiavaldust ja sel põhjusel taotleb kostja asja kohtuliku arutamise edasilükkamist;
- menetlusosalisena on vaja kohtusse kutsuda isik, kelle õigusi või õigustatud huve võidakse kohtuotsusega rikkuda;
- kui edasilükkamine võib aidata taastada abikaasade kooselu või soodustada vaidluse rahumeelset lahendamist, mispuhul kohus võib kohtuistungiga omal algatusel edasi lükata, võib poole taotlusel asja arutamise sel eesmärgil edasi lükata ka korduvalt;
- kui kostja elu- või asukoht ei ole Lätis ja kostjale on saadetud teade kohtuistungiga toimumise aja ja koha kohta ning on saadud dokumentide kättetoimetamise kinnitus, kuid kostja ei ole saanud teadet õigel ajal ega ilmu kohtuistungile;
- kui kostja elu- või asukoht ei ole Lätis ja kostjale on saadetud teade kohtuistungiga toimumise aja ja koha kohta või hagiavaldus, kuid ei ole saadud kinnitust ja kostja ei ilmu kohtuistungile;
- pooltelt on saadud nõusolek lepitusmenetluse kasutamiseks.

Kohus võib asja arutamise edasi lükata ka muudel asjaoludel.

Kohus võib asja arutamise edasi lükata:

- kui hageja, keda on teavitatud kohtuistungiga toimumise ajast ja kohast, ei ilmu kohtusse teadmata

- põhjustel;
- kui kostja, keda on teavitatud kohtuistungil toimumise ajast ja kohast, ei ilmu kohtusse teadmata põhjustel;
- kui kohus leiab, et asjas ei ole võimalik otsust teha seetõttu, et kohtusse ei ole ilmunud menetlusosaline, kelle kohalviibimine on seaduse järgi kohustuslik, või tunnistaja, ekspert või kohtu kaasatud tõlk;
- selle menetlusosalise taotlusel, kes palub võimalust esitada lisatõendeid;
- kui isik ei saa osaleda kohtuistungil videokonverentsi vahendusel tehnilistel või muudel kohtust mitteolenevatel põhjustel;
- kui tõlk puudub kohtuistungilt põhjustel, mida kohus peab põhjendatuks.

14 Kui toimingust, mis on suunatud menetlusosalisele, kes elab kohas, kus tema suhtes võidakse kohaldada tähtaegade pikendamist, teatatakse menetlusosalisele kohas, mille elanike suhtes nimetatud pikendamist ei kohaldata, kas siis selline isik kaotab õiguse tähtaja pikendamisele?

Ei. Tsiviilkohtumenetlust käsitlevate normide kohaselt järgitakse teistsugust korda juhul, kui kohtudokumendid edastatakse ja toimetatakse kätte isikule, kelle elu- või asukoht ei ole Lätis, ning selliseid menetlustähtaegu, mis hakkavad kulgema alates kohtudokumentide kättesaamisest, arvutatakse teisiti.

Näiteks võib esimese astme kohtu otsuse peale esitada apellatsioonkaebuse üldjuhul 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse tegemise päeva. Kui kohtuotsus saadetakse menetlusosalisele, kelle elu- või asukoht on väljaspool Lätti, on asjaomasel isikul õigus esitada apellatsioonkaebus 20 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamise päeva. Kui kohtumenetluse eri osaliste jaoks on esimese astme kohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse esitamiseks määratud eri tähtajad, jõustub kohtuotsus juhul, kui apellatsioonkaebust ei ole esitatud apellatsioonkaebuste esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul, mida hakatakse arvestama kohtuotsuse kättetoimetamise viimasest kuupäevast, välja arvatud juhul, kui esitatakse apellatsioonkaebus.

15 Millised on tagajärjed, kui tähtaegadest kinni ei peeta?

Seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja möödalaskmise korral kaotab isik menetlustoimingu tegemise õiguse. Pärast tähtaja möödumist esitatud pöördumisi ja dokumente ei aktsepteerita.

16 Milliseid õiguskaitsevahendeid võivad kohtusse ilmumata jätnud menetlusosalised kasutada tähtaja lõppemise korral?

Kohus ennistab menetlusosalise taotluse korral möödalastud menetlustähtajad, kui ta leiab, et nende järgimata jätmine on põhjendatud.

Näiteks ei ole võimalik ennistada täitedokumentide esitamise tähtaega pärast seda, kui on möödunud kümneaastane aegumistähtaeg, mis hakkas kulgema asjaomase kohtuotsuse või muu kohtulahendi jõustumise päevast.

Möödalastud menetlustähtaega ennistades annab kohus ka loa tähtajaks tegemata menetlustoimingu tegemiseks.

Kohtu, kohtuniku või kohtutäituri määratud menetlustähtaegu võib menetlusosalise taotluse alusel pikendada enne nende aegumist. Seaduses sätestatud tähtaegu pikendada ei saa. Kui kohtu, kohtuniku või kohtutäituri määratud tähtaeg on mööda lastud, võib tähtaega järgima pidanud isik taotleda menetlustoimingu tegemiseks uue tähtaja määramist.

Tähtaja pikendamise või möödalastud tähtaja ennistamise taotlus tuleks esitada kohtule, kus oleks pidanud tegema toimingut, mille tegemise tähtaeg on mööda lastud. Taotluse kohta tehakse otsus kohtuistungil ning menetlusosalisi teavitatakse istungi toimumise ajast ja kohast ette. Menetlusosalise kohtusse ilmumata jätmine ei takista taotluse kohta otsuse tegemist.

Menetlustähtaja ennistamise taotlusele tuleb lisada menetlustoimingu tegemiseks vajalikud dokumendid ja

tähtaja ennistamise põhjused.

Kohtuniku määratud tähtaega võib pikendada oma äranägemist mööda kohtunik ise.

Kohtu või kohtuniku tähtaja pikendamisest või ennistamisest keeldumise peale võib esitada kaebuse (*blakus sūdžiba*).

■ Viimati uuendatud: 05/04/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.